

Силабус курсу:

**ЛІДЕРСТВО,
ОРГАНІЗАЦІЙНА ПОВЕДІНКА
ТА РОЗВИТОК**

**СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	Бакалавр
<i>Спеціальність:</i>	
<i>Рік підготовки:</i>	4
<i>Семестр викладання:</i>	8
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	Українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	Залік

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Держак Наталія Олександрівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри публічного управління, менеджменту і маркетингу

Посада

n.derzhak@i.ua

509гк ЛК, за

+38-095-547-19-77

розкладом

електронна адреса

Телефон

Месенджер

Консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Посада

електронна адреса

Телефон

Месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Посада

електронна адреса

Телефон

Месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Сформувати у здобувачів вищої освіти рівня «магістр» наукових і професійних знань про природу та механізми, методи та інструменти теорії лідерства для вирішення управлінських завдань; використання принципів та методів управління командою та характеристики командоутворення; теоретичні та нормативно-методологічні положення з питань формування партнерських відносин та особливостей застосування стилів керівництва; зміст та психологічні особливості лідерства; психологічні характеристики лідера. Курс може бути корисним магістрам за спеціальностями 281 «Публічне управління та адміністрування», а також майбутнім економістам, фінансистам, менеджерам та перекладачам, що планують працевлаштування на підприємства та фірми діяльність яких пов'язана з управлінням.

Результати навчання:

Знати основні теорії лідерства для вирішення управлінських завдань; основні принципи управління командою та характерні параметри систем управління; теоретичні та нормативно-методологічні положення з питань формування команди, лідерства та застосування стилів управління; зміст та психологічні особливості лідерства; психологічні характеристики лідерства; основний категоріально-понятійний апарат з проблеми керівництва та лідерства.

Вміти виявити власний лідерський потенціал; проводити аналіз ресурсів і обмежень для нарощування лідерського потенціалу; користуватися прийомами, методами придбання авторитету в колективі; використовувати на практиці прийоми та техніки створення персонального бренду та формування іміджу лідера; використовувати технології зміцнення лідерських позицій в емоційно-напружених, проблемних та конфліктних ситуаціях; використовувати творчий підхід до вирішення проблем; враховувати наслідки управлінських рішень і дій з позиції соціальної відповідальності;

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з психології, менеджменту, економіки, державного управління та врядування, зокрема питання планування інноваційних процесів, права, стратегічного управління, а також публічної політики.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні
2. Формувати філософсько-світоглядних засади, напрямки і закономірності розвитку лідера та колективу в умовах глобалізації і інтернаціоналізації
3. Організувати інформаційно-аналітичне забезпечення розвитку управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо підвищення результативності діяльності групи, команди, колективу на різних етапах циклу розвитку.
4. Здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері організаційної динаміки лідерства та керівництва..
5. Приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Природа лідерства.	денна 4/2 заочна 1/1	Формування та оцінка лідерських якостей. Харизма лідера. Структура образу лідера. Способи позиціонування лідерських якостей. Емоційне лідерство Персональне лідерство. Формування іміджу лідера	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Організаційна поведінка	денна 6/3 Заочна 1/1	Сутність колективу та групи. Групова динаміка. Відмінності команди. Структура команди. Особливості командоутворення. Форми та моделі організаційної поведінки. Вплив організаційної поведінки на розвиток організації.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Стилі керівництва в управлінні	денна 6/3 Заочна 1/0	Еволюція стилів керівництва Проблеми ефективності міжособистісного спілкування в організації Психологічні засади ефективної комунікації лідера. Формування ефективної партнерської взаємодії	Кейс Тести Індивідуальні завдання
4.	Форми ділового партнерства.	денна 6/3 заочна 1/0	Причини та умови розвитку партнерства. Порівняльна характеристика та категорії ділових партнерів. Фактори надійності ділових відносин.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Психологічні основи лідерства	денна 6/3	Психологічні принципи ефективної комунікації лідера. Формування тактики лідера. Види конфліктів в колективі. Методи подолання конфліктів в команді	Кейс Індивідуальні завдання

Рекомендована література

Основна

1. Баринов В.А. Организационное проектирование : учебник / В.А. Баринов. – М.: ИНФРА–М, 2005. – 399 с.
2. Бовыкин В. Новый менеджмент. Решение проблем управления. Повышение в десятки раз темпов роста капитала / В. Бовыкин. – М.: Экономика, 2004. – 368 с.
3. Веснин В.Р. Менеджмент : учебник / В.Р. Веснин. – 3–е изд. перераб. и доп. – М.: ТК Велби, Изд–во Проспект, 2006. – 504 с.
4. Виханский О.С. Менеджмент : учебник / О.С. Виханский, А.И. Наумов. – 4–е изд., перераб. и доп. – М.: Экономистъ, 2006. – 670 с.
5. Керівництво організацією : навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, Н.Т. Мала, О.Г. Мельник, І.С. Проник. – Львів: Вид–во нац. ун–ту „Львів. політехніка”, 2008. – 244 с.
6. Менеджмент: теорія і практика : навч. посіб. / А.А. Мазаракі, Г.Є. Мошек, Л.А. Гомба [та ін.]. – Київ : Атіка, 2007. – 564 с.
7. Новіков Б.В. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / Б.В. Новіков, Г.Ф. Сініок, П.В. Круш. – Київ : Центр навч. л–ри, 2004. – 560 с.
8. Райченко А.В. Административный менеджмент : учебник / А.В. Райченко. – М.: ИНФРА–М, 2007. – 416 с.
9. Райченко А.В. Общий менеджмент / А.В. Райченко. – М.: ИНФРА–М, 2005. – 384 с.
10. Слиньков В.Н. Свод документов в административном делопроизводстве менеджмента бизнеса / В.Н. Слиньков. – СПб.: Алерта, 2002. – 886 с.
11. Фомичев А.Н. Административный менеджмент / А.Н. Фомичев. – М.: Издат. дом Дашков и Ко, 2006. – 228 с.

Допоміжна

11. Армстронг М. Менеджмент: методы и приемы : [пер. с 3–го англ. изд.] / М. Армстронг. – Київ : Знання–Прес, 2006. – 876 с. – (Европейский менеджмент).
12. Бабець Є.К. Основи менеджменту : навчальний посібник / Є. К. Бабець. – Київ : «ВД «Професіонал», 2007. – 496 с.
13. Баєва О.В. Основи менеджменту : практикум : навч. посібник / О.В. Баєва [та ін.]. – Київ : Центр учбової літератури, 2007 – 524 с.
14. Виноградський М.Д. Менеджмент в організації : навч. посіб. для студ. екон. спец. вузів / М.Д. Виноградський, А.М. Виноградська, О.М. Шканова. – К. : КОНДОР, 2007. – 598 с.
15. Гірняк О.М. Менеджмент : підручник для студ. вищ. закл. освіти / О.М. Гірняк, П.П. Лазановський. – Львів: „Магнолія 2006”, 2008. – 352 с.
16. Діденко В.М. Менеджмент : підручник / В.М. Діденко. – Київ : Кондор, 2008. – 584 с.
17. Дикань Н.В. Менеджмент : навч. посіб. / Н.В. Дикань, І.І. Борисенко. – Київ : Знання, 2008. – 389 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
18. Друкер П.Ф. Энциклопедия менеджмента : [пер. с англ.] / Питер Ф. Друкер. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2004. – 432 с.
19. Збірник ситуаційних вправ з дисциплін управлінського спрямування : навч. посіб. / за заг. ред. А.В. Вакуленко. – К.:КНЕУ, 2006. – 200 с.
20. Кабушкин Н.И. Основы менеджмента : учебное пособие / Н.И. Кабушкин. – 5–е изд., стереотип. – Мн.: Новое знание, 2002. – 336 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Залік	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Здобувач може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувач можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань здобувач має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття здобувачі вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять здобувачі:

- Виконують правила поведінки студента в навчальному закладі та дотримуються норм етики;
- Мають право спілкуватися з викладачем та задавати питання викладачу під час проведення лекцій та практичних занять;

Під час контролю знань здобувачі:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.